

Občanská výchova 7.A č. 4

Demokratické uspořádání naší společnosti

- 1) Přečti si pozorně text v učebnici str. 37-38
- 2) Zodpověz písemně na otázky za textem str. 39 nahoře
- 3) Podívej se na video https://edu.ceskatelevize.cz/demokracie-5e441ee8d76ace2c451de026?fbclid=IwAR0MKuJQ4wssMvNB4FQORkGAHqIFFAOL1LaTvXLp8v0ZOimDWTGr_gPQzEk

[5e441ee8d76ace2c451de026?fbclid=IwAR0MKuJQ4wssMvNB4FQORkGAHqIFFAOL1LaTvXLp8v0ZOimDWTGr_gPQzEk](https://edu.ceskatelevize.cz/demokracie-5e441ee8d76ace2c451de026?fbclid=IwAR0MKuJQ4wssMvNB4FQORkGAHqIFFAOL1LaTvXLp8v0ZOimDWTGr_gPQzEk)

Demokracie

Slovo demokracie pochází z řečtiny a můžeme je přeložit jako vláda lidu. Demokracie je tedy uspořádání, ve kterém si lidé vládnu sami. Rozhodování o důležitých otázkách je založeno na rozhodování většiny, přitom jsou zaručena práva jednotlivců a menšin tak, aby je většina neutlačovala. V soudobých demokraciích, jako je třeba Francie, Velká Británie, Německo, Spojené státy americké či právě Česká republika, si lidé ve volbách do parlamentu volí své zástupce, kteří činí rozhodnutí ve jménu všech ostatních občanů, kteří nemají čas věnovat se takovému rozhodování. Tito zvolení představitelé vykonávají svou práci jen na kratší období, zpravidla čtyři roky. Po nich se konají volby znovu a lidé mají možnost zvolit si své nové zástupce v parlamentu, pokud nebyli s předchozí prací svých zástupců v parlamentu spokojeni. Mohou ale ve volbách zvolit tytéž zástupce, pokud se jim líbilo, jak v předchozím období rozhodovali. Nejdůležitější na demokratickém uspořádání zkrátka je, že lidé chodí k volbám pravidelně a mají možnost vyměnit zástupce, kteří mají rozhodovací moc. V demokracii mají lidé velkou míru svobody pro své rozhodování. Mohou svobodně vyjadřovat své názory, kandidovat ve volbách, svobodně cestovat, podnikat, volit si jiné zaměstnání, školy, na kterých chtějí studovat atd.

Totalitní systém

Totalitní systém je pravý opak demokracie. V totalitním systému nemají právo podílet se na vládnutí a rozhodování všichni občané, ale jen velice malá skupina lidí, či dokonce jediný člověk ve jménu určité ideologie (např. nacismus či komunismus), jejímž úkolem je ospravedlnit útlak a nesvobodu v zemi. Tato skupina lidí má v rukou veškerou moc, o kterou se nechce dělit. Volby, ve kterých by občané mohli své vládce odvolat a zvolit nové, se zde konat nesmějí. Ti, kteří jsou s takovým systémem vládnutí nespokojeni, jsou potrestáni, třeba ztrátou zaměstnání, majetku nebo jdou přímo do vězení, či dokonce na popraviště. Totalitní systém často trestá i děti odpůrců tohoto systému vládnutí. Tyto děti nesmějí jít na střední či vysokou školu. Totalitní systém chce kontrolovat své občany ve všech oblastech života – v politice, v zaměstnání, v kultuře či ve sportu. Obvyční lidé se nemohou v řadě otázek svobodně rozhodovat, nemohou například volně cestovat do zahraničí, svobodně vyjadřovat své názory nebo se svobodně zapojovat do politického života. Příkladem totalitního systému je Severní Korea, kde v současnosti vládne Kim Čong-un neomezenou mocí.

	Demokracie	Totalitní systém
Kdo vládne?		
Jaký je rozsah svobody obyčejných lidí?		
Mohou se obyčejní lidé zbavit vládnoucí skupiny pokojným způsobem?		
Mohou lidé svobodně a beze strachu vyjádřit své názory?		
Uveďte příklady		

3.) Následující situace by se daly zařadit buď do státu demokratického nebo totalitního. Rozhodněte se kam. (Demokracie - D, Totalita - T)

Situace	D/T
Pan Petr vystudoval dvě vysoké školy, ale odmítl vstoupit do vládnoucí strany, proto je nyní nucen pracovat jako dělník.	
Paní Jiřina nemůže už dva roky sehnat práci. Stát jí práci nenajde.	
Pan Zdeněk je invalida, pobírá proto od státu invalidní důchod. Ten je mu ale najednou odebrán. Pan Zdeněk si stěžoval u svého lékaře a na státní správě sociálního zabezpečení. Dokonce napsal dopis ombudsmanovi a vystoupil v jednom televizním pořadu.	
Rodina Novákových chtěla odjet na dovolenou k moři, ministerstvo zahraničí jim to ale nedovolilo, protože země, do které chtěli odjet, má jiné státní zřízení, než země, jejíž jsou občané.	
Paní Zuzana zorganizovala demonstraci proti vládě. Ona i její nejbližší spolupracovníci skončili ve vězení, odkud byli převezeni do pracovních táborů.	
Sourozenci Jana a Pavel se rozhodli, že se nechtějí podílet na rozhodování ve státě, proto se nikdy neúčastní voleb.	
Karel V. je senátor, přesto na něj byla uvalena vazba, když se objevilo podezření, že zpronevěřil státní peníze.	
Žáci všech středních škol v republice se v pátek museli zúčastnit průvodu, který byl uspořádán u příležitosti Mezinárodního dne studentů.	
Pan Igor počmáral zdi deseti domů a několik vagónů, protože chtěl tímto způsobem vyjádřit svůj vlastní názor. Byl chycen a obviněn z trestného činu poškozování cizího majetku.	
Katku nepřijali na střední školu s maturitou, protože byl její její dědeček ve vězení.	

Česká republika – demokratický stát (opakování)

Doplň vhodné údaje do textu.

Území České republiky bylo kdysi rozděleno hranicemi na tři historické země

.....

.....

.....

Tyto země byly již v dávných dobách součástí Českého království.

V České republice žije více než.....(deset milionů) obyvatel.

Jsou to.....,.....kteří jsou české, moravské a slezské národnosti. To znamená, že jsou příslušníky skupiny obyvatel se společným jazykem, kulturou a historií.

V ČR žijí také příslušníci národnostních menšin - př.

.....

Úředním jazykem v České republice je

Česká republika je DEMOKRATICKÝ STÁT. (Jak tomu rozumíš?)

Demokracie zaručuje všem občanům základní práva, svobody a rovnost před zákonem. Státní zřízení, ve kterém vládnou orgány zvolené občany na určité období, se nazývá REPUBLIKA.

Česká republika vznikla.....po rozpadu Československa.

Hlavním městem je Praha, centrum politického, hospodářského a kulturního života.

Sídlí zde **prezident, vláda a parlament.**

Odpověz na otázky.

Co je národnost?.....

Jakou máš národnost ty?

Vysvětli, co znamená národnostní menšina.

.....

Napiš některá pravidla žití v demokratickém státě.

.....

Jaké právo má každý občan po dovršení 18-ti let?

.....

Vyjmenuj některá ministerstva a vysvětli, k čemu slouží.

.....

Kdo zasedá v Parlamentu a čím se Parlament zabývá?

.....

Jaké povinnosti má prezident republiky?

.....